

Information om transport av LITIUMBATTERIER

Förpackningsbestämmelser

Det finns ett antal olika förpackningar att välja. Bäst är om man kan använda den förpackning som batteriet levererades i från tillverkaren, om den möjligheten finns.

Om ursprungsförpackningen inte finns måste man använda någon av de förpackningar/förpackningssätt som anges i nedanstående förpackningsinstruktion.

P903	FÖRPACKNINGSSINSTRUKTION	P903
Denna instruktion gäller för 3480 och 3481.		
Följande förpackningar är tillåtna: (1) För batterier: <i>Fat av:</i> Stål, aluminium, plast, och papp. <i>Lådor av:</i> Stål, aluminium, trä, plywood, papp, cellplast och styv plast. <i>Dunkar av:</i> Stål, aluminium och plast. Celler eller batterier ska förpackas i förpackningar så att cellerna eller batterierna är skyddade mot skador som kan uppkomma genom förflyttning eller placering av cellerna eller batterierna i förpackningen. Förpackningar ska uppfylla provningskraven för förpackningsgrupp II (minst bokstaven Y ska vara angiven i typgodkännandekoden) (2) Dessutom för batterier med en bruttovikt på 12 kg eller mer med ett motståndskraftigt, stöttåligt hölje samt grupper av sådana celler eller batterier: (a) kraftiga ytterförpackningar, (b) i skyddsinnslutningar (t.ex. helt tillslutna skyddsförpackningar eller i spjälkorgar av trä), eller (c) pall eller andra hanteringsanordningar. Celler eller batterier ska vara säkrade mot oavsiktlig rörelse och polerna får inte belastas med vikten av ovanpå staplade element. Förpackningar behöver inte vara typgodkända (3) För batterier förpackade med utrustning: Förpackningar som uppfyller kraven i stycke (1) i denna förpackningsinstruktion, som sedan placeras med utrustningen i en ytterförpackning, eller förpackningar som helt innesluter cellerna eller batterierna, som sedan placeras med utrustningen i en förpackning som uppfyller kraven i stycke (1) i denna förpackningsinstruktion. Utrustningen ska vara säkrad så att den inte kan förskjutas i ytterförpackningen. I denna förpackningsinstruktion avser "utrustning" en anordning som för dess funktion är beroende av de primära litiumbatterier eller litiumjonbatterier som den är förpackad tillsammans med. (4) För celler eller batterier i utrustning: Kraftiga ytterförpackningar tillverkade av ändamålsenligt material med tillräcklig styrka och lämpligkonstruktion i förhållande till förpackningens kapacitet och avsedda användningsområde. De ska vara tillverkade på sådant sätt att oavsiktlig drift under transporten förhindras. Förpackningar behöver inte vara typgodkända.		
Tilläggsbestämmelse Celler och batterier ska vara skyddade mot kortslutning.		

I förpackningsinstruktionen under punkten (1) anges att förpackningen ska uppfylla provningskraven för förpackningsgrupp II. Detta kan man kontrollera genom den så kallade "typgodkännandemärkningen" där bokstaven Y (eller X) ska vara angiven. Se exempel.

3

Information om transport av LITIUMBATTERIER

Märkning av kollen enligt ADR fullt ut

Kollin som innehåller Litiumbatterier, Litiumbatterier förpackade med utrustning eller Litiumbatterier i utrustning ska vara försett med det UN-nummer som motsvarande innehållet i kollit, föregånget av bokstäverna **UN**.

Bokstäver och siffror ska vara minst 12 mm höga.

Kollit ska dessutom förse med etikett 9A (denna etikett är ny från 2017-01-01, etikett 9 får användas till 2017-06-30)

Transporthandling (Godsdeklaration)

En transporthandling, kallas "godsdeklaration" i ADR, måste utfärdas för transporten. Godsdeklarationen får skrivas på valfritt papper (om inte transportören kräver särskilt dokument) men ordningen i textmassan måste vara på ett visst sätt. Se exempel

TJMODAL DANGEROUS GOODS FORM	
1. Transport document number	
2. Date of issue	3. Shipper's reference
4. Date of receipt	5. Freight forwarder's reference
6. Commodity name (to be completed by the carrier)	
SHIPPER'S DECLARATION	
I hereby declare that the contents of this consignment are fully and accurately described herein for transport purposes, and that this consignment meets all applicable international, national and local regulations for transport of dangerous goods.	
7. Additional handling information	
8. Shipping name	9. Number and kind of packages, description of goods
10. Gross mass (kg)	11. Net mass
12. Cube (m³)	
UN 3480 Litiumjonbatterier, 9 (E) 1 papplåda 40 kg	

OBS!

Textmassan "UN 3480 Litiumjonbatterier, 9 (E)" måste vara i den ordning som anges här.

4

Information om transport av LITIUMBATTERIER

Lättnader från bestämmelserna (särbestämmelse 188 i ADR)

Celler och batterier som överlämnas till transport omfattas inte av övriga bestämmelser i ADR om följande bestämmelser är uppfyllda:

- ett primärt litiumbatteri eller batteri med litiumlegering innehåller en totalmängd på högst 2 g litium och ett litiumjonbatteri har en nominell energi i wattimmar om högst 100Wh.
- Litiumjonbatterier som omfattas av denna bestämmelse ska vara märkta med nominell energi i wattimmar på ytterhöljet, förutom sådan tillverkade före den 1 januari 2009,
- celler och batterier ska, om de inte är inbyggda i utrustning, vara förpackade i innerförpackningar som fullständigt omsluter cellen eller batteriet. Celler och batterier ska vara skyddade så att kortslutning förhindras. Detta innefattar skydd mot kontakt med ledande material i samma förpackning som skulle kunna leda till kortslutning. Innerförpackningarna ska förpackas i stadiga ytterförpackningar. Ytterförpackningarna behöver inte vara typgodkända.
- celler och batterier som är inbyggda i utrustning, ska vara skyddade mot skador och kortslutning och utrustningen ska vara försedd med effektiva anordningar för att förhindra oavsiktlig aktivering. När batterier är inbyggda i utrustning, ska utrustningen förpackas i stadiga ytterförpackningar som tillverkats av ändamålsenligt material med tillräcklig styrka och lämplig konstruktion i förhållande till förpackningens kapacitet och avsedda användningsområde, såvida inte batteriet har ett likvärdigt skydd från utrustningen den är inbyggd i.
- Varje kolla ska förse med lämplig märkning för litiumbatterier, enligt bilden nedan. Detta krav gäller inte för:
  - kollar som innehåller knappcellsbatterier installerade i utrustning
  - kollar som innehåller högst fyra celler eller högst två batterier installerade i utrustning i de fall sändningen innehåller högst två kollar.
- såvida batterierna inte är inbyggda i utrustning, ska varje kolla kunna klara en fallprovning från 1,2 m höjd i kollits alla orienteringsriktningar utan att cellerna eller batterierna i kollit skadas, utan förskjutning av innehållet som leder till beröring mellan batterierna (eller cellerna) och utan att innehållet kommer ut, och
- såvida inte batterierna är inbyggda i utrustning eller förpackade med utrustning, får bruttovikten på kollina inte överstiga 30 kg.

Märkningen ska visa UN-numret föregånget av bokstäverna "UN", t.ex. "UN 3090" för primära litiumceller eller -batterier eller "UN 3480" för litiumjonceller eller -batterier.

När litiumceller eller -batterier är inbyggda i, eller förpackade med utrustning, ska UN-numret anges föregånget av bokstäverna "UN", t.ex. "UN 3091" eller "UN 3481", beroende på vad som är tillämpligt.

När ett kolla innehåller litiumceller eller -batterier klassificerade under olika UN-nummer, ska alla tillämpliga UN-nummer anges på en eller flera märkningar.

Transporthandling (Godsdeklaration)

Ingen särskild godsdeklaration enligt ADR krävs vid transport enligt denna lättnad.

5